

Català

Experts demanen a Departament de Salut que endarrereixi el reinici de l'activitat educativa presencial

- La situació epidemiològica és significativament pitjor que quan va començar el curs escolar al setembre.
- El tancament temporal dels centres docents és imprescindible per evitar nous contagis i contribuir a la reducció de la incidència de Covid-19.

A Catalunya en aquests moments la pandèmia per SARS-CoV-2 està descontrolada i la situació epidemiològica és significativament pitjor que la de la segona setmana de setembre de 2020 quan es va iniciar el curs escolar. En aquell moment el risc de rebrot era de 231 i actualment és de 500; el nombre de persones hospitalitzades com a conseqüència de la Covid-19 era de 755 i a data d'avui és de 2.084. La taxa de positivitat és de l'9,51%, quan es recomana que aquest valor ha de ser inferior al 5%. La incidència acumulada supera el nivell de risc extrem establert pel Ministeri de Sanitat, Consum i Benestar Social. A més, aquestes dades presumiblement empitjoraran en els propers dies tal com han estimat diversos models matemàtics i també han exposat les autoritats sanitàries en les últimes intervencions públiques. A més, s'ha detectat una nova variant de virus a Anglaterra que ha demostrat tenir una infectivitat 24% superior a la variant prèvia de la SARS-CoV-2 en el grup de població de 0-9 anys i d'un 14% en el grup de 10-19 anys.

Davant el risc de la variant B117, que pot estar implantada a Catalunya, i les seves implicacions ja al Regne Unit: i) els nens tenen més probabilitats de portar el virus a la llar que els majors de 17 anys; ii) els joves de 2 a 16 anys tenen més probabilitats de ser el primer cas a la llar, i les edats de 12 a 16 anys tenen 7 vegades més probabilitats; iii) Els nens de 2 a 16 anys tenen més del doble de probabilitats de transmetre el virus, i en base a l'últim informe de el Grup Científic Assessor d'Emergències de Regne Unit, aquest país ha decidit tancar les escoles i optar per la formació telemàtica amb l'objectiu de contenir l'expansió de la SARS-CoV-2 sent una mesura addicional al confinament de país comunicat ahir a última hora. Avui mateix el Departament d'Educació de la comunitat d'Aragó, ha posposat per raons similars el retorn escolar fins a Febrer.

En els últims mesos, les mesures orientades a la restricció de mobilitat i contacte social han funcionat adequadament per controlar la pandèmia. Malgrat el seu impacte desfavorable a curt termini en termes econòmics, socials i de salut mental, els beneficis a mig termini d'una estratègia contundent acaben sent superiors, com s'ha vist en països com Singapur, Nova Zelanda o Taiwan. Pel que fa a l'educació, el Departament de Salut i el Departament d'Educació han optat per mantenir els centres docents de primària i secundària oberts i, en el cas de secundària, deixant la decisió a el criteri de la direcció de cada centre, però en tots dos nivells docents amb obligatorietat d'assistència per part dels alumnes. Tot i que encara no es té informació definitiva, hi ha un debat viu al voltant de si les escoles, en els seus diferents nivells educatius són o no un motor de contagi. Davant la manca d'evidència científica definitiva, el que procedeix és aplicar el principi de precaució de Nacions Unides, segons el qual qui pren les decisions ha d'anticipar el dany que aquestes poden causar i ha d'haver proporcionalitat entre el risc i els costos i viabilitat de la acció proposada.

dimarts, 5 gener de 2021

En la situació epidemiològica actual a Catalunya creiem que el tancament temporal dels centres docents des de l'educació primària a la universitària i l'ús de l'educació per via telemàtica és la millor opció per evitar nous contagis i contribuir a la reducció de la incidència de Covid-19. La nostra proposta es basa en la guia de la Universitat de Harvard i les recomanacions de l'Organització Mundial de la Salut. Els sotasignats opinem que el principi de precaució hauria de prevaler sobre altres interessos, donat l'enorme problema de salut pública que representaria que les escoles generessin gran nombre de contagis.

A una setmana per a la tornada a les escoles les autoritats educatives i sanitàries no han fet públic cap pla pel que fa a la contenció de la pandèmia a les escoles. Si es decideix mantenir les escoles obertes creiem que és de vital importància que es segueixi un protocol detallat que inclogui totes les mesures recomanades per reduir el risc de transmissió a les aules. Si s'opta per tancar-les i passar a una educació telemàtica cal informar amb antelació a les famílies d'1,5 milions d'escolars.

Per tot l'exposat:

Recomanem amb caràcter d'urgència al Departament de Salut que retardi el reinici de l'activitat educativa en les pròximes setmanes, establint un pla adequat i que no deixi lloc a la improvisació als afectats, que reforci la teleeducació (entenen-la com a optativa, i element clau per reduir la ràtio de contagi a les aules) i el teletreball, ambdues com a eines sostenibles durant el temps necessari per a la reducció de la incidència acumulada.

Sabem que el tancament total de les escoles té conseqüències socials, laborals i econòmiques, i per això entenem que cal presentar solucions que minimitzin aquesta situació. Recomana promoure des de les administracions, que tot aquell que pugui seguir l'escola on-line i tot aquell que pugui teletreballar ho faci, i que escoles i empreses donin facilitats per fer-ho. A més, garantir que es pugui compaginar amb aquells que requereixin presencialitat a les aules o a la feina. Aquestes mesures si s'apliquen de forma generalitzada, reduiria enormement els vectors de contagi i revertirien en una desacceleració de la corba de contagis, sens dubte convenient per al control de la pandèmia, de la qual tots en sortirem beneficiats.

Castellà

Expertos solicitan al Departamento de Salud que retrase el reinicio de la actividad educativa presencial

- La situación epidemiológica es significativamente peor que cuando comenzó el curso escolar en septiembre.
- El cierre temporal de los centros docentes es imprescindible para evitar nuevos contagios y contribuir a la reducción de la incidencia de Covid-19.

En Cataluña en estos momentos la pandemia por SARS-CoV-2 está descontrolada y la situación epidemiológica es significativamente peor que la de la segunda semana de septiembre de 2020 cuando se inició el curso escolar. En aquel momento el riesgo de rebrote era de 231 y actualmente es de 500; el número de personas hospitalizadas como consecuencia de la Covid-

dimarts, 5 gener de 2021

19 era de 755 y a fecha de hoy es de 2.084. La tasa de positividad es del 9,51%, cuando se recomienda que este valor debe ser inferior al 5%. La incidencia acumulada supera el nivel de riesgo extremo establecido por el Ministerio de Sanidad, Consumo y Bienestar Social. Además, estos datos presumiblemente empeorarán en los próximos días tal y como han estimado diversos modelos matemáticos y también han expuesto las autoridades sanitarias en las últimas intervenciones públicas. Además, se ha detectado una nueva variante del virus en Inglaterra que ha demostrado tener una infectividad 24% superior a la variante previa del SARS-CoV-2 en el grupo de población de 0-9 años y de un 14% en el grupo de 10-19 años.

Ante el riesgo de la variante B117, que puede estar implantada en Cataluña, y sus implicaciones ya en el Reino Unido: i) los niños tienen más probabilidades de llevar el virus al hogar que los mayores de 17 años; ii) los jóvenes de 2 a 16 años tienen más probabilidades de ser el primer caso en el hogar, y las edades de 12 a 16 años tienen 7 veces más probabilidades; iii) Los niños de 2 a 16 años tienen más del doble de probabilidades de transmitir el virus, y en base al último informe del Grupo Científico Asesor de Emergencias del Reino Unido, este país ha decidido cerrar las escuelas y optar por la formación telemática con el objetivo de contener la expansión del SARS-CoV-2 siendo una medida adicional al confinamiento del país comunicado ayer a última hora. Hoy mismo el Departamento de Educación de la comunidad de Aragón, ha pospuesto por razones similares el retorno escolar hasta febrero.

En los últimos meses, las medidas orientadas a la restricción de movilidad y contacto social han funcionado adecuadamente para controlar la pandemia. Pese a su impacto desfavorable a corto plazo en términos económicos, sociales y de salud mental, los beneficios a medio plazo de una estrategia contundente acaban siendo superiores, como se ha visto en países como Singapur, Nueva Zelanda o Taiwán. Por lo que respecta a la educación, el Departament de Salut y el Departament d'Educació han optado por mantener los centros docentes de primaria y secundaria abiertos y, en el caso de secundaria, dejando la decisión al criterio de la dirección de cada centro, pero en ambos niveles docentes con obligatoriedad de asistencia por parte de los alumnos. A pesar de que aún no se tiene información definitiva, existe un debate vivo en torno a si las escuelas, en sus diferentes niveles educativos son o no un motor de contagio. Ante la falta de evidencia científica definitiva, lo que procede es aplicar el principio de precaución de Naciones Unidas, según el cual quien toma las decisiones debe anticipar el daño que éstas pueden causar y debe haber proporcionalidad entre el riesgo y los costes y la viabilidad de la acción propuesta.

En la situación epidemiológica actual en Cataluña creemos que el cierre temporal de los centros docentes desde la educación primaria a la universitaria y el uso de la educación por vía telemática es la mejor opción para evitar nuevos contagios y contribuir a la reducción de la incidencia de Covid-19. Nuestra propuesta se basa en la guía de la Universidad de Harvard y las recomendaciones de la Organización Mundial de la Salud. Los abajo firmantes opinamos que el principio de precaución debería prevalecer sobre otros intereses, dado el enorme problema de salud pública que representaría que las escuelas generaran gran número de contagios.

A una semana para la vuelta a las escuelas las autoridades educativas y sanitarias no han hecho público ningún plan en cuanto a la contención de la pandemia en las escuelas. Si se decide mantener las escuelas abiertas creemos que es de vital importancia que se siga un

dimarts, 5 gener de 2021

protocolo detallado que incluya todas las medidas recomendadas para reducir el riesgo de transmisión en las aulas. Si se opta por cerrarlas y pasar a una educación telemática es necesario informar con antelación a las familias de 1,5 millones de escolares.

Por todo lo expuesto:

Recomendamos con carácter de urgencia al Departament de Salut que retrase el reinicio de la actividad educativa en las próximas semanas, estableciendo un plan adecuado y que no deje lugar a la improvisación a los afectados, que refuerce la teleeducación (entendiéndola como optativa, y elemento clave para reducir la ratio de contagio en las aulas) y el teletrabajo, ambas como herramientas sostenibles durante el tiempo necesario para la reducción de la incidencia acumulada.

Sabemos que el cierre total de las escuelas tiene consecuencias sociales, laborales y económicas, y por ello entendemos que hay que presentar soluciones que minimicen esta situación. Recomendar y promover desde las administraciones, que todo aquel que pueda seguir la escuela on-line y todo aquel que pueda teletrabajar lo haga, y que escuelas y empresas den facilidades para hacerlo. Además, garantizar que se pueda compaginar con aquellos que requieran presencialidad en las aulas o en el trabajo. Estas medidas si se aplican de forma generalizada, reduciría enormemente los vectores de contagio y revertirían en una desaceleración de la curva de contagios, sin duda conveniente para el control de la pandemia, de la que todos saldremos beneficiados.

Firmants

Josep María García-Alamino, Grupo de Investigación Global Health, Gender and Society. Universidad Blanquerna-Ramon Llull.

Pau Fonseca i Casas, Departament d'Estadística i Investigació Operativa, InLab FIB, Universitat Politècnica de Catalunya.

Aurelio Tobías, Institut de Diagnòstic Ambiental i Estudis de l'Aigua, Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Alex Arenas, Departament d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques, Universitat Rovira i Virgili, Tarragona, Spain

Salvador Macip, Department of Molecular and Cell Biology, University of Leicester. Estudis de Ciències de la Salut, Universitat Oberta de Catalunya

Oriol Mitjà, Servei de Malalties Infeccioses, Hospital Germans Trias i Pujol.

Guadalupe Gómez Melis, Departament d'Estadística i Investigació Operativa, GRBIO, Universitat Politècnica de Catalunya.

dimarts, 5 gener de 2021

David Alonso Gimenez, Centre d'Estudis Avançats de Blanes, Consejo Superior de Investigaciones Científicas.

Karina Gibert, Departament d'Estadística i Investigació Operativa, IDEAI, Universitat Politècnica de Catalunya.

Marc Saez Zafra, Grup de Recerca en Estadística, Econometria i Salut, Universitat de Girona. Centro de Investigación Biomédica en Red Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP).

Gerard Giménez i Adsuar, Grup de Recerca en Estadística, Econometria i Salut, Universitat de Girona. Centro de Investigación Biomédica en Red Epidemiología y Salud Pública (CIBERESP).

Sergi Trias-Llimós, Centre d'Estudis Demogràfics, Universitat Autònoma de Barcelona.

Martí Casals, Fundació d'Estudis Superiors en Ciències de la Salut, Facultat de Medicina, Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya.

Antoni Sisó i Almirall, Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària (CAMFiC).

Manuel López-Cano, Universitat Autònoma de Barcelona.

Xavier Rodó, Institut de Salut Global Barcelona (ISGlobal).

Montserrat Rué, Departament de Ciències Mèdiques Bàsiques, Universitat de Lleida.

Alex Sánchez Pla. Departament de Genètica, Microbiologia i Estadística. Universitat de Barcelona. Unitat d'Estadística i Bioinformàtica. Vall d'Hebron Institut de Recerca.